

TØNSBERG

kommune

20.07.16

FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN (NYTT KAPITTEL OM SKOLEMILJØ) – HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Høringsnotatet fra departementet datert 20. april 2016 med frist for høringsuttalelse fastsatt til 1.august 2016.

Tønsberg kommune vil nedenfor gi sin høringsuttalelse.

Vi ser positivt på at departementet tar opp dagens regelverk til revisjon, slik at det kan bli klarere og enklere å praktisere og håndheve for skoleeier og skoleledelse.

Aktivitetsplikt vs. vedtaksplikt:

Tønsberg kommune kan støtte forslag om at vedtaksplikt tas bort og det blir aktivitetsplikt, men det er ulike forhold som må drøftes og landes.

Departementet foreslår at det skal reageres raskt hvis det er mistanke om at en elev blir krenket eller sier at den er krenket. Aktivitetsplikt kan gjøre at man kommer raskere i gang med tiltak. Det er positivt at det blir fokus på aktiviteten, på tiltak og hva man ønsker å oppnå med dem. Det er likevel viktig å vurdere grundighet i utredning opp mot rask igangsettelse av tiltakene.

Vi ser av lovforslaget at bevisbyrden vil ligge på kommunen og skolen. Kravet til dokumentasjon vil derfor bli omfattende. Ved å fjerne enkeltvedtak kan muligheten for skolen til å dokumentere at man var enige om tiltak på et gitt tidspunkt svekkes. Dette hvis tiltak på lang sikt ikke virker.

Det er viktig at det gis ut en veileder som tydeliggjør hvilken saksbehandling skolelederen skal gjennomføre hvis vedtaksplikt tas bort. For eksempel kan det være kravet til skriftlighet, kontradiksjon, evaluering av tiltakene.

Veilederen bør også drøfte ulike tiltak og hva som er lovlige tiltak. Det er viktig å identifisere hvilke tiltak som fremdeles krever enkeltvedtak. Skoleeierne og skoleledere må få tilstrekkelig kunnskap på fagfelt som er nødvendige for god gjennomføring av arbeidet.

Hvis det blir slik, bør det også utarbeides en felles kommunal standard for saksbehandling og dokumentasjon. Nye saksbehandlingsregler må være brukervennlige, forståelige og skape tillit. Tydelige roller mellom nivåer er viktig. Her bør det komme tydelig fram hva som forventes ift undersøkelsesfase, utredningsplikt, tiltak, evaluering av tiltak, kommunikasjon med de foresatte, klagerett osv.

Hvordan skolens aktivitetsplikt også gjelder krenkelser utført i fritid bør klargjøres. Her har skolen mer begrenset handlingsrom og instruksjonsmulighet, og grensegang mellom skolens ansvar og foreldreansvaret bør beskrives.

Skoleeiers rolle:

Det forventes mye av skoleeier med hensyn til lovforståelse og opplæring av de ansatte i skolen.

Skoleeier må da ha juridisk kompetanse og tid til opplæring og støtte. Arbeidet vil krevet økt kapasitet og ressursbruk til oppfølging av skolene. Det er riktig at det er skoleeier som har det endelige ansvaret da det er skoleeier som har myndighet til overgripende tiltak som for eksempel skolebytte. Man må se på hvordan skoleeier kan bruke støttetjenester som PPT og skolehelsetjenesten som endel av sitt apparat.

Det er viktig at det defineres tydelig hvilken rolle de enkelte nivåer har og hvordan overgripende tiltak iverksettes.

Skoleeier må sørge for at det finnes kommunale standarder og rutiner som tydeliggjør forventninger til god saksbehandling og som ivaretar informasjonsflyt.

Fylkesmannen som håndhevings- og klageinstans:

Tønsberg kommune er enig i departementets vurdering om at fylkesmannen bør være håndhevingsmyndighet. Dette fordi fylkesmannen allerede er tett på skoleeiere og skoler. Fylkesmannen fører tilsyn, gir veiledning og opplæring. Fylkesmannen har dessuten all annen klagesaksbehandling knyttet til opplæringsloven og har opparbeidet mye kompetanse.

Det er viktig at fylkesmennene tilføres nødvendig kapasitet og kompetanse for å kunne håndtere de utfordringene som måtte komme som følge av endringer i loven.

Selv om veien skal være kort til fylkesmannen, er det viktig at det ikke skapes uklarheter i saksgang og ansvar. Det er viktig at fylkesmannen gir kommunen mulighet til kontradiksjon i sin saksbehandling. Det er skole/kommune som kjenner saken og partene best og kan sitte på kunnskap som ikke har framkommet.

Vi er enig i at direktorat må være klageinstans for fylkesmannens vedtak. Dette er den normale saksgangen i norsk forvaltning.

Reaksjoner – Tvangsmulkt

Vi støtter KS sin betenkning om at bruk av tvangsmulkt kan undergrave samarbeid mellom forvaltningsorganene hvor det blir fokus på tvangsmulkt i stedet for å finne egnede og riktige tiltak til barnets beste.

Det må være tydelige regler for når en skoleeier kan bli straffet. Dette kan f.eks gjelde tidsbruk i aktivitetsplikt opp mot grundig undersøkelsesfase. I det man foreslår sanksjonsmidler som straff, erstatning og bøter ved mangelfull anvendelse av reglene er det viktig at det regelverket som skal anvendes er så klart og forståelig som mulig.

Ks etterlyser en utredning av prinsipielle og praktiske sider av å gjøre subjektive opplevelser av krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering, til grunnlag for både en lokal aktivitetsplikt og eventuelle sanksjoner mot kommuner/fylkeskommuner. Dette støtter vi.

Med vennlig hilsen

for

Pål Thalmann
Kommunaldirektør

Line T. Børresen, nestleder BOU/fagkoordinator